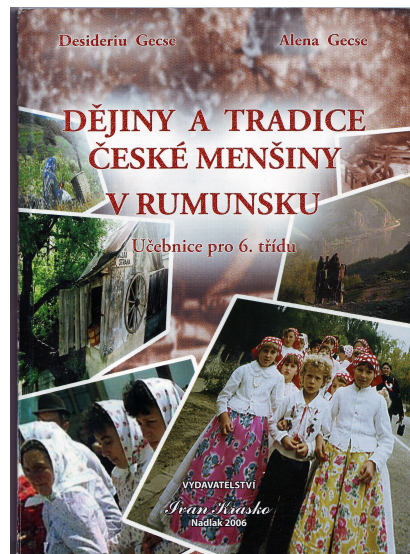

V českých vesnicích v Rumunsku stále žije kolem 1200 Čechů. Starší lidé dokáží vzpomínat a zajímavě vypravovat příběhy staré dvě, maximálně tři generace. Avšak kdo z místních má informace o té nejstarší historii své obce? Možná školní děti. Ty se totiž ve škole v rámci dějepisu o historii české menšiny v Rumunsku učí. Existuje dokonce učebnice pro 6. třídu „**DĚJINY A TRADICE ČESKÉ MENŠINY V RUMUNSKU**“ (Nadlak 2006). Autory učebnice jsou manželé Alena a Desideriu Gecse.

Pro ty starší obyvatele českých obcí uvádíme několik zajímavostí z nejstarších dějin. A snad tyto informace uvítají i někteří ze stovek (nebo už tisíců?) českých turistů, kteří ročně vesnicemi procházejí...

text PS

PROČ VŠE ZAČALO...

Nejjihnější hornatá část Banátu mezi Dunajem a Nerou zůstávala až do roku 1823 stále liduprázdnou divočinou porostlou rozsáhlými lesy bukovými a tisovými; jen v níže položených místech a v údolích obou řek bylo několik srbských a rumunských vesnic. S vojenského hlediska bylo tím celé toto důležité hraniční pásmo jaksi obnaženo proti neočekávanému vpádu.

Zalidnění kraje bylo nutností strategickou i hospodářskou, a proto tehdejší guvernér, generál Schneller, pověřen byl úkolem kolonisty tam usaditi, vybudovati a rozmnožiti pohraniční opěrné pevnůstky, stavěti cesty a silnice. Byl to pro něho problém jistě nesnadný, neboť Němci do těchto pustin stěhovati se nechtěli, leda by jim vojenská správa poskytla rozsáhlých výhod a zajištění. Los padl na Čechy. Byli známí jako dobří vojáci a pracovníci.

Vojenská správa uchýlila se proto k úskočné, nemravné hře, kterou smluvila s místním boháčem jménem Magyarly (také Manžáry, Manzary). Tomuto dřevařskému podnikateli pronajala veškeré pohraniční hvozdy ku kácení s podmínkou, že dělníky k tomu potřebné najme v Čechách. Magyarly vyslal do Čech agenty, kteří krásnými sliby, vyličováním blahobytu, výhod a volnosti zlákali mnoho drobných zemědělců a řemeslníků, že opustili své, byť chudé chaloupky a dílny a vypravili se do zaslíbené země.

Agenti nejvíce působili v okolí pražském, potom v kraji plzeňském, domažlickém, klatovském, příbramském, čáslavském, kladenském a podařilo se jim najmouti lidí nadbytek. Roku 1823 počali se vypravovati z Čech první vystěhovalci za lepším životem do neznámých končin nad Dunajem.

z knihy R. Urbana Češi a Slováci v Rumunsku (Nadlak 2005)